

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

Bfv.III.407/2010/5.szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2010. év október hó 12. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A zsarolás bűntette miatt O.J. ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Somogy Megyei Bíróság 2.Bf.479/2009/2. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárás során felmerült 4.150 (négyezer-egyszázötven) forint bünygyi költséget az állam viseli.

E végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

O.J. terheltet a Nagyatádi Városi Bíróság a 2009. szeptember 15-én kelt 5.B.94/2008/34. számú ítéletével a Btk. 316.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés I. fordulata szerint minősülő lopás vétsége miatt, mint többszörös visszaesőt 1 évi börtönbüntetésre és 2 évi közügyektől eltiltásra ítélte, egyben a Szigetvári Városi Bíróság 2.Bk.54/2006/4. számú ítéletében alkalmazott feltételes szabadságot is megszüntette azzal, hogy a terhelt feltételes szabadságra nem bocsátható.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás a következő.

A többszörösen büntetett előéletű terhelt és az eljárás során ismeretlenül maradt társai 2007. június 9-én hajnali 1 órakor betértek az N.Sz. által üzemeltetett N., P. u. 6. szám alatti K. presszóba, és egyenesen az ott egyedül dolgozó pultoshoz mentek.

A terhelt a pultossal közölte, hogy ő Kokó, 12 évet ült börtönben, védelmi pénzek behajtásával foglalkozik, és egyébként is G-ről jöttek, ahol az emberei a buliban tartózkodó személyeket mind megverték. Közben a terhelt és társai fizetés nélkül szedtek ki a pultból különböző szeszesitalokat, és azokat fogyasztották.

A pultos a mellékhelyiségbe ment, hogy telefonon hívjon segítséget, de ezt megakadályozták azáltal, hogy a társaság egyik tagja utána ment.

A terhelt közölte a pultossal, hogy nem fognak fizetni, ám sem közvetlen, sem közvetett fenyegetést nem alkalmazott annak érdekében, hogy a kért italokat, jégkrémet megszerezze.

A terhelt és társasága kb. 2 órát tartózkodott a presszóban, miközben az italok térítésmentes elfogyasztásával 81.781 forint kárt okoztak. A terhelt távozása előtt a pultosnak megadta mobiltelefonszámát azzal, hogy azon a tulajdonos bármikor felhívhatja. A terhelt az eljárás során a sértettnek okozott kárt megtérítette.

Az ítélet ellen az ügyész jelentett be fellebbezést a minősítés megváltoztatása, zsarolás büntettének megállapítása, valamint a büntetés súlyosítása végett.

A Somogy Megyei Főügyészség a fellebbezést fenntartotta azzal a módosítással, hogy a cselekményt helyesen rablás büntettének kell minősíteni.

A másodfokon eljáró Somogy Megyei Bíróság a 2010. január 12-én jogerős 2.Bf.479/2009/2. számú ítéletével a városi bíróság határozatát megváltoztatta. A tényállásból mellőzte, hogy „a terhelt sem közvetlen, sem közvetett fenyegetést nem alkalmazott annak érdekében, hogy a kért italokat, jégkrémet megszerezze,” és kiegészítette azzal, hogy „a terhelt fellépése a sértettben komoly fenyegetettség érzetét keltette”.

Ennek megfelelően O.J. terhelt cselekményét a Btk. 321.§ (1) bekezdés I. fordulata szerinti rablás büntettének minősítette, a kiszabott büntetést 3 évi fegyházbüntetésre és 4 évi közügyektől eltiltásra súlyosította, a feltételes szabadság megszüntetésére vonatkozó rendelkezést mellőzte, egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

A jogerős határozat ellen a terhelt nyújtott be felülvizsgálati indítványt.

Ebben sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság lopás vétsége helyett rablás büntetében állapította meg bűnösségét, és súlyosította a szabadságvesztés tartamát.

Állítása szerint a presszóban dolgozó pultossal szemben semmiféle fenyegetést nem alkalmazott, mindössze azt közölte vele, hogy jelenleg nem áll módjában fizetni az elfogyasztott italokért, ezért megadta mobiltelefonszámát, hogy a tulajdonossal később ezt rendezni tudja.

A terhelt felülvizsgálati indítványában arra is hivatkozott, hogy a másodfokú bíróság helytelenül értékelte a tanúk, köztük N.Sz., Sz.Á., V.Zs. és különösen az 1. számú tanú ellentmondásos, nem a valóságnak megfelelő vallomását, valamint a Be. 4.§ (2) bekezdésében írtak ellenére a kétségtelenül nem bizonyított tényeket is a terhére értékelte.

Mindezekre figyelemmel a másodfokú ítélet hatályon kívül helyezését és a megyei bíróság új eljárásra utasítását indítványozta.

A felülvizsgálati indítványt kiegészítő beadványában észrevételezte, hogy a másodfokon eljáró tanács elnöke már korábban is téves határozatot hozott vele szemben, amelynek következtében azt a Pécsi Ítéltábla hatályon kívül helyezte. Jelen ügyben ugyancsak ez történhetett, hiszen az elsőfokú bíróság több tárgyalási napon sem tudta bizonyítani a rablást, a másodfokú bíróság pedig 10 perc alatt minősítette át a cselekményét.

A Legfőbb Ügyészség a BF. 1373/2010. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt részben törvényben kizártnak, részben alaptalannak tartva, a megtámadott határozatok hatályában fenntartását indítványozta, ugyanakkor észrevételezte, hogy az irányadó tényállás szerint a cselekmény helyesen a Btk. 137.§ 13. pontjára és a 2/2000. Büntető jogegységi határozatra figyelemmel a Btk. 321.§ (3) bekezdés c) pontja szerinti csoportosan és társtettesként elkövetett rablás büntettének minősül.

A nyilvános ülésen a terhelt és védője az írásban benyújtott felülvizsgálati indítványt változatlan tartalommal fenntartotta azzal, hogy a terhelt a felmentését, a védő pedig másodlagosan a cselekmény minősítésének megváltoztatását, és a kiszabott szabadságvesztés büntetés enyhítését indítványozta.

A Legfőbb Ügyészség képviselője az átirattal egyezően nyilatkozott, és a másodfokú határozat hatályában fenntartását indítványozta.

A felülvizsgálati indítvány az alábbiak szerint nem alapos.

A Be. 423.§ (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, az a felülvizsgálati indítványban sem támadható. E kötelező törvényi előírásra figyelemmel a terhelt azon hivatkozása, miszerint az alapügyben eljáró bíróságok egyes tanúk vallomását nem megfelelően mérlegelték, és ennek eredményeként helytelen tényállást állapítottak meg, eredményre nem vezethet.

A bizonyítékok átértékelésére és annak alapján eltérő tényekre hivatkozással, a bűnösség és a cselekmény jogi minősítésére vonatkozóan más jogkövetkeztetések levonására a felülvizsgálati eljárásban nincs törvényes lehetőség.

A másodfokú bíróság a helyesbített és kiegészített tényállás alapján helyesen értékelte a terhelt cselekményét a Btk. 321.§ (1) bekezdésébe ütköző rablás büntettének.

A terhelt és társai a vádbeli időben éjjel 1 órakor nagyobb létszámban mentek be a presszóban egyedül dolgozó sértetthez. Ez a megjelenés már önmagában is alkalmas volt arra, hogy a pultosban komoly fenyegetettség érzetét váltsa ki, különösen a terhelt részéről elhangzott fenyegető kijelentésekkel összhatásban. A terhelt direkt módon ugyan nem fogalmazott meg a sértettel szemben élet vagy testi épség ellen irányuló közvetlen fizikai támadást, de börtönviselt múltjára, pénzbehajtó foglalkozására és társai agresszív, verekedő magatartására utaló célzásaival a sértett számára egyértelművé tette, hogy vonakodása esetén sem ő, sem a társaságában lévők az azonnali és közvetlen fizikai erőszak alkalmazásától sem riadnak vissza.

A sértett végképp reménytelennek ítélte helyzetét, amikor a terhelt társai megakadályozták abban, hogy telefonon segítséget hívjon, ezért az esetleges ellenállás minden formájáról lemondva részben eltűrte, hogy a terhelt és nagyszámú társai korlátozás nélkül elvegyék és elfogyasszák a pultban lévő italokat, részben a felszólításnak eleget téve, ő maga is kiszolgáltatta őket.

Helytálló a másodfokú bíróság okfejtése, miszerint nem csupán a terhelt által kifejtett magatartást, hanem annak a sértettre gyakorolt hatását is vizsgálva foglalható állás a rabláshoz megkívánt minősített fenyegetés akaratot bénító, lenyűgöző jellegét illetően.

A kifejtett indokoknak megfelelően a felülvizsgálati indítványban írtakkal szemben helytálló a terhelt bűnösségének megállapítása, és a cselekmény jogi minősítésének a terhelt által kért

megváltoztatására, illetve a büntetés enyhítésére sincs törvényes lehetőség.

Ugyanakkor megjegyzi a Legfelsőbb Bíróság, hogy az irányadó tényállás szerint a fenyegető helyzet kialakításában, az idegen dolgok elvételében, sőt elvitelében is a terhelt társaságában lévő 5-6 fő egymás tevékenységéről tudva közösen vett részt, így O.J. cselekményének helyes minősítése a Btk. 321.§ (1) bekezdésébe ütköző és a 137.§ 13. pontjára, valamint a Btk. 20.§ (3) bekezdésére figyelemmel a (3) bekezdés c) pontja szerint, csoportosan és társtettesként elkövetett rablás büntette lett volna. A minősítés ilyen irányú korrekciójának azonban eljárásjogi akadálya van.

O.J. terhelt felülvizsgálati indítványának kiegészítésében a másodfokú bíróság tekintetében eljárási szabálysértésre is hivatkozott, de olyan konkrét okot nem jelölt meg, amely esetlegesen felülvizsgálat alapját képezhette volna.

Az indítványban írtaktól függetlenül a Legfelsőbb Bíróság a Be. 423.§-ának (5) bekezdése alapján, a Be. 416.§ (1) bekezdés c) pontjára tekintettel elvégzett felülvizsgálata során nem észlelt sem abszolút hatályon kívül helyezést eredményező, sem egyéb olyan eljárási szabálysértést, amelyet felülvizsgálati okként kellene értékelni.

A kifejtett indokokra figyelemmel O.J. terhelt felülvizsgálati indítványa alaptalan, ezért a Legfelsőbb Bíróság a megtámadott határozatot a Be. 426.§-a alapján hatályában fenntartotta.

A bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezés a Be. 429.§ (1) bekezdésén, míg a fellebbezés és az ismételt indítvány tilalmára vonatkozó figyelmeztetés a Be. 3.§ (4) bekezdésén, illetve a 416.§ (4) bekezdésének b) pontján, továbbá a 418.§ (3) bekezdésén és 421.§ (2)-(3) bekezdésén alapul.

Budapest, 2010. október 12.

Dr. Akác Zoltán s.k. a tanács elnöke, Dr. Varga Zoltán s.k. előadó bíró, Dr. Márki Zoltán s.k. bíró.

A kiadmány hitelével:

írnok
MV